

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 18.8.2025

Návrh zákona o financovaní škôl a školských zariadení

1. Postoj APZD

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní 10 zásadných pripomienok. Z toho bolo 9 pripomienok akceptovaných a 1 pripomienka bola v rámci rozporového konania prekvalifikovaná na obyčajnú.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Cieľom navrhovaného zákona je **zjednotiť pravidlá financovania škôl a školských zariadení**, zvýšiť prehľadnosť právnej úpravy a **upraviť hospodárenie týchto subjektov**. Návrh zároveň nadväzuje na navrhovaný zákon o školskej správe.

Navrhovaný zákon:

- rozširuje formy výdavkov o **osobitné výdavky, dotácie, financovanie súťaží a edukačných publikácií** a iné.
- definuje spôsob **poskytovania normatívnych a nenormatívnych finančných prostriedkov** z kapitoly ministerstva zriaďovateľovi (obec, samosprávny kraj, štátom uznaná cirkev, iná právnická osoba) **prostredníctvom regionálneho úradu školskej správy**.
- uvádza **vzorec pre výpočet objemu prostriedkov v štátnom rozpočte** ako súčin počtu žiakov na začiatku školského roka a priemerného ročného nákladu z predchádzajúceho kalendárneho roka upravený o očakávanú infláciu.
- určuje zdroje financovania škôl tvorené prostriedkami zo štátneho rozpočtu, rozpočtu samosprávnych krajov, z výnosov z podnikateľskej činnosti, darov, príspevkov zamestnávateľov a iných zákonom priznaných zdrojov. Tieto prostriedky môžu byť **použité na rozvoj a skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu a prevádzky či riešenie havarijných situácií**.

- vymedzuje **kritériá pre určenie mzdového a prevádzkového normatívu** na žiaka (typ školy, forma a náročnosť vzdelávania, vyučovací jazyk a pod.) a rozširuje pôsobnosť aj na materské a základné školy.
- rozširuje ustanovenie o **racionalizačných opatreniach** o nové formy (zníženie počtu tried, založenie klastra škôl alebo školských zariadení a i.) a podrobne popisuje proces ich návrhu, prerokovania a schvaľovania.
- priznáva **kompetenciu ministerstvu školstva znížiť normatívny príspevok zriaďovateľovi školy až o 15%**, ak Štátna školská inšpekcia zistí nesúlad so štátnym alebo školským vzdelávacím programom, prekročenie počtu žiakov v triede, pokles odbornej spôsobilosti pod 70% alebo ak zistené nedostatky neboli včas odstránené.
- okrem toho uvádza, že ministerstvo školstva **zníži k 1. septembru zriaďovateľovi cirkevnej alebo súkromnej školy, ktorá sa môže stať verejným poskytovateľom výchovy a vzdelávania, normatívny príspevok o 20%, ak ním nie je**. Zníženie sa uplatňuje počas celého školského roka.
- zároveň umožňuje **zníženie normatívneho príspevku materským a základným školám najviac o 5%** pri neprijatí proporcionálneho podielu žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, nesprávnom určení školského obvodu alebo pri porušení dohody o verejnej službe.
- umožňuje ministerstvu školstva **poskytnúť dotáciu na rozvoj výchovy a vzdelávania, služby školských zariadení, prípravu na výchovu a vzdelávanie, tvorbu edukačných publikácií alebo výstavbu a modernizáciu školských objektov** zriaďovateľovi školy alebo inej právnickej osobe, ktorá sa podieľa na výchove a vzdelávaní v škole. Podmienky čerpania sú definované vo výzve ministerstva školstva.
- rozširuje okruh žiadateľov o dotáciu o fyzické osoby – **autorov alebo držiteľov autorských práv**. Zároveň upravuje obsah žiadosti, proces vyhodnocovania, náležitosti zmluvy a povinnosť zverejňovať informácie o poskytnutých dotáciách.
- pripúšťa, aby ministerstvo školstva na žiadosť regionálneho úradu prideliло školám v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti **finančné prostriedky na kapitálové výdavky** (nákup techniky, výstavbu, kúpu nehnuteľnosti atď.) a na bežné výdavky. **Zavádza kritérium naliehavosti** a určuje lehotu na rozpis pridelených prostriedkov regionálnym úradom.

Návrhom zákona o financovaní škôl a školských zariadení **sa zrušuje** pôvodný zákon o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení.

Účinnosť: 1. január 2026